3

ACCIONES VIDEO SOCIOLÓGICO

GRACIA, ESPACIOS VERDES (Febrero - Marzo 1977)

REIVINDICACIÓN DEL ESPACIO. ~~ARTESANOS RAMBLAS~~ RAMBLAS POR LOS ARTESANOS (Setiembre 1977)

HUELGA DE GASOLINERAS (octubre 1977)

ESTUDIO DE LAS ~~FORMAS~~ DE VIDA Y CULTURA POPULAR EN LOS BARRIOS DE BARCELONA
¡QUE VIENE EL METRO! (PUBILLA CASAS - CAN SERRA) (Febrero 1978)

HISTORIA URBANISTICA DE CAN SERRA (Febrero 1978)

GRACIA, ESPACIOS VERDES

VIDEO PARA LA COMUNIDAD

A raiz del nefasto Festival Internacional de Video (22-29 Febrero 1.977) presentado en la Fundación Miró, y respondiendo al interés de la afición decepcionada, dos supervivientes de la catástrofe, los venezolanos Margarita D'Amico y Manuel Manzano, han presentado su valiosa colaboración ~~en una experiencia~~ con un seminario de introducción al video social, acaecida en nuestra ciudad durante la semana del 28 de Febrero al 6 de Marzo.
Dado que no se pudo acceder al material del Instituto del Teatro, se recurrió a un particular que cedió para estos días, su porta-pak, en torno al cual nació ~~felizmente~~ el colectivo VIDEO-NOU. Mientras se dispuso del equipo, éste no dejó de funcionar de la mañana a la noche, recogiendo y devolviendo la imagen y la voz de barceloneses de la Ribera, las Ramblas, Plaza Real, Cjo. de Ciento y Gracia. Aquí culminó la semana, con la grabación de "Gracia: Espacios verdes", dos cintas de media hora que no se ~~han podido~~ pudieron mostrar en el barrio, por terminarse el plazo de usufructo del porta-park. (Como la experiencia no puede considerarse completa si no se cierra el ciclo de comunicación iniciado, fomentando la discusión ante el monitor e incluso regrabando las reacciones de propios y extraños, VIDEO-NOU, en su primer intento de interacción ciudadana, apela a instituciones y particulares que posean equipos de video infrautilizados, para que de algún modo puedan ser aprovechados en beneficio de la comunidad.)

(Nota llevada a todos los periódicos de Barcelona el 7 de marzo de 1977... y no publicada por ninguno.)

?

PROGRAMA SOBRE LOS ARTESANOS DE LAS RAMBLAS (Septiembre 1977)

Trabajo realizado a petición del Comité de artesanos de las Ramblas, recogiendo la polémica planteada sobre el traslado de los puestos a la plaza Villa de Madrid. Se grabaron entrevistas sobre el tema con los viandantes, vendedores y responsables del comité.

Equipo utilizado: Porta-pak JVC 1/2" B. y N.

Duración: 30'

HUELGA DE GASOLINERAS (Octubre 1977)

Dada la amplia repercusión que tenía esta huelga en la población afectada, se realizó un reportaje durante varios días, recogiendo los aspectos más sobresalientes de la misma: entrevistas con los huelguistas y grabación de algunas acciones que llevaron a cabo; asambleas diarias informativas, entrevistas en las colas frente a las gasolineras . . . .
Con toda la información recogida, se realizó un montaje posterior añadiendo comentarios extraidos de la prensa , .. para completar la labor realizada en directo.

Equipo utilizado: SONY AV 1/2" B. y N.

Duración: 45 minutos.

imagen 3

imagen 10

PROJECTE INICIAL D'ESTUDI DE LES FORMES DE VIDA I CULTURA POPULAR ALS BARRIS DE BARCELONA

VIDEO-NOU

Novembre 1977.

I .- CARACTERISTIQUES I ESPECIFICITAT DEL ~~MITJÀ~~ ACID MEDI VIDEO

El video és un instrument molt vàlid per una comunicació directa i espontánia.

L'utilització del ~~mitjà~~ medi video, dòna la possibilitat d'un apropament o presa de contacte amb les comunitats de veïns per a donar inici a un diáleg que posi a l'abast d'aquestas uns mecanismes que ofereixen una alternativa a la unidireccionalitat de la televisió oficial.

En el ~~mitjà~~ medi video, no existeix una divisió entre productor i consumidor (element actiu i element passiu), sinó que és una comunicació molt més quotidiana i ágil que, per una part, permet una remodelació contínua i inmediata de l'informació i per un altre, exigeix una participació.

Aquest ~~mitjà~~ medi ha estat molt ámpliament utilitzat a d'altres països, per a l'análisi de comunitats urbanes, rurals..... zones marginals, suburbis, escoles. En aquestes comunitats s'han captat les realitats concretes, coneixent-les, analizant-les i trobant les seves característiques amb la participació directa dels seus habitants.

II . - OBJECTE DE L'ESTUDI

L'estudi proposat, tractará de mostrar les FORMES DE VIDA I LA CULTURA POPULAR DELS HABITANTS DELS DIFERENTS BARRIS DE BARCELONA (fins als límits assenyalats pel Plá Comarcal de 1.954), inicant al mateix temps, l'experimentació d'un circuit alternatiu d'informació a cada barri i l'intercomunicació entre tots ells.

L'equip realitzará un estudi previ de documentació, recollint les dades i conclusions reunides pels principals estudis socio-urbanístics i de caire antropològic, referents a cultura popular, realitzats fins ara.

El traball que ens plantejem, pel fet de treballar amb imatge, fugirá del tò dels estudis socio-culturals clàssics, intentant que sigui la pròpia imatge la que dongui resposta. Així, els índex i temaris serán utilitzats com a criteris d'ordenació i selecció de les gravacions i nó com a pauta reproduïda sistemàticament.

Criteris de l'especificació de l'estudi

El VIDEO, per les seves característiques, ens ofereix l'oportunitat de visualitzar la relació entre la configuració dels espais urbans i la cultura que en ells es dòna. Aquesta relació: espai urbá-cultura, constituïrá un dels eixos principal de l'estudi.

Un determinat tipus de configuració urbana, es correspon amb una forma de vida i cultura que s'hi adapta i el modifica. Les façanes blanques amb testos de geranis i flors, tal i com les veiem a moltes vivendes autoconstruïdes, són l'expresió d'una forma de vida conservada pels inmigrants. Els espais morts que romanen oblidats dintre el caos especulatiu són aprofitats com a lloc de trobada de grups socials determinats (nens, bandes jovenils) que hi realitzen activitats específiques. Les actuacions planificades, tipus polígon de blocs, configuren relacions interpersonals diferents i noves reivindicacions. La superposició de noves vivendes a un nucli histórico, ja constituït, crea una série de fluxes, llocs de trobada, etc. La construcció d'una via de tránsit ràpid, pot escindir un barri i canviar les costums de relació. El tipus de comerç i la seva distribució, en especial: bars i mercats, influencien clarament les rutines de relació. La disposició dels transports públics, els itineraris quotidians, la relació: lloc de treball-residència, determinen ritmes donats en la vida de cada día del habitants del barri.

Tots aquests factors i d'altres similars, exemplifiquen les relacions entre espais i formes de vida, que volem posar de relleu al llarg de l'estudi.

La configuració de l'espai urbà, no és només un element a tenir en compte com a paisatge visualitzable per la cámara. Respón a una determinada dinàmica de les forces socials, que haurà d'èsser igualment reflectida a l'estudi. Es per això que són necessàris altres criteris d'anàlissi, com per exemple: la composició socio-profesional de barri, el percentatge d'inmigració, el tipus de propietat de la vivenda, les actuacions planificades, oficials ó privades, etc. I en la mateixa línia, l'estudi hará de detectar la força real dels grups socials que integren el barri ó el determinen: grups industrials promotors, modificacions introduides per les Associacions de Veïns, nivell d'autoconstrucció espontània, grups que controlen el comerç i els llocs d'esplai (bars, cases regionals, cinemes, teatre, penyes flamenques, esportives ó culturals).

Aquests criteris, a diferència de la simple configuració de l'espai, que s'explica per sí mateixa mitjançant l'imatge, haurań d'èsser posats de relleu, utilitzant procediments específics (entrevistes, veu en off, etc.), que indiquem més endavant.

L'enumeració d'aquests instrument d'anàlisi, no hens ha de fer oblidar l'objecte principal de l'estudi. Els criteris esmentats, no constitueixen un fí en sí mateix, no dònen lloc a un estudi urbanístic ó sociològic sistemàtic. Son només orientacions específiques que el treball tindrá presents per apropar-se i situar el que realment és objecte d'estudi: les formes de vida i la cultura popular. La darrera especificació a fer, es refereix al contingut mateix d'aquest objectes. Més que entrar en definicions estrictes, assenyalem a continuació alguns indicadors que dònen l'imatge que entenem per formà de vida i cultura:

> Itineraris més frequents, llocs de trobada, tipues de menjar, circuits específics (dones, vells, joves), jocs de cartes i d'altres, manteniment ó dispersió dels grans ó petits clans familiars, altres tipus de relacions usuals - no familiars ni laborals-, formes d'esplai, activitats del diumenge, conservació de llegendes, cançons, dits i redolins, festes populars, influència de la TV i la ràdio, contactes, fusions ó rebuig entre cultura catalana i inmigrada, reacció a nivell d'integració del progresisme cultural, influència de les Associacions de Veïns, clubs, penyes, tipus d'esports practicats, frequentació de discoteques, influència de les escoles, activitats al carrer. . . .

III. - REALITZACIO DE L'ESTUDI I PROCEDIMENTS A UTILITZAR

Pel bon desenvolupament d'aquest treball, serà necessari, conectar als barris amb les entitats i persones més representatives, entès com diàleg previ que facilitarà una impresió sobre les particularitats i tendències de la comunitat i els seus aspectes associatius.

Realització d'un documental de temàtica general a cada barri

- Observació de la zona amb imatges de caire general
- Desenvolupament històric per imatges fixes d'arxiu
- Densitat de la població
- Anàlisi del lloc on viuen
- Anàlisi de com viuen; descripció del hàbitat
- De què viuen: ocupació profesional
- Equipaments de que disposa el barri
- Vies de trànsit
- Llocs d'esplai
- Entrevistes amb els veïns: les entrevistes que es van produïnt de tant en tant, incideixen a la temàtica del moment, fent contrapunt a l'imatge real; les entrevistes, combinades amb la veu en off, haurán de ser concises i sintétiques, creant una dialéctica amb l'imatge.

Realització de documentals de temàtica concreta:

Per la realització d'aquests documentals, partim d'un esquema que separa els conceptes de la següent manera:

- Documentals per seguiments ó recorreguts d'una persona concreta: les dones, els homes, els nens....
- Documentals per comparació del mateix tipus d'activitat a diferents barris.
- Documentals per contrast, en el que el video destaca la diferència entre el que es diu, i el que hi hà a la realitat.

Presentació dels resultats:

De les cintes gravades, s'hauràn d'extreure fragments, afegir veu o imatge, aconseguir un fil dialèctic que uneixi les imatges generals, entrevistes, veu en off, aconteixements. Tot això s'ha d'aconseguir fer-ho d'una manera tal, que el total del material seleccionat i mentat, mantingui una unitat explicativa i al mateix temps cada cinta tingui l'autonomía necessària com per a poder ser visionada per separat, donant una explicació visual d'un tema ó d'un barri en concret.

IV.EXHIBICIO PUBLICA I ANIMACIO

L'exhibició pública, té dos nivells: la desenvolupada en el barri, i la desenvolupada en un barri exterior. Tant per una com per l'altre, s'utilitzaran els locals més populars, i per tant amb més capacitat de concentració pública. La afluència i participació dels veïns en els passes, fará possible una comunicació més activa i una verificació del documents aportats per arribar a la situació de fedd-back. La resposta de la gent es tornará a gravar en video per, a continuació, passar-la al públic.

L'exhibició en un barri exterior, té un interès especial, que suposa la primera intercomunicació de dos barris sobre fets i problemes específics, que poden ser d'interés comú ó que marquen diferents tipus de vida.

L'animació pot ser suscitada per l'actuació del propi equip, ó per altres grups col.laboradors que desenvoluparan programes com per exemple: instal.lació de circuits tancats (a una escala de veïns, a un carrer de molt trànsit, en una plaça pública, introduïnt-los en una festa popular,etc.)

V. - UTILITZACIO DELS RESULTATS

Les cintes obtingudes, poden ser utilitzades als barris, a travers de les associacions de veïns ó altres grups, per animació en general, tractament de la problemàtica del barri, reivindicacions, coneixement i difusió de les diverses cultures, presents ....

Pot esser, per altra banda, documentació pels estudiosos, partits polítics, institucions..., ó bé material destinat a la universitat ó escoles, departaments d'urbanisme....

Un projecte interessant sería també, el d'una VIDEOTECA, a partir dels materials com els que es proposa i d'altres existents ó bé ~~que~~ es poden realitzar, ~~intercanvis~~ intercanvis amb grups de video a l'estranger etc. ....

Finalment, i donat que es tracta d'un material compatible amb l'emissió per televisió, es pot pensar en una possible difusió a través de l'actual cadena catalana de TVE ó d'altres futures.

PROJECTE D'ESTUDI I D'INTERVENCIO VIDEO AL BARRI DE CAN SERRA (HOSPITALET)

VIDEO-NOU

Barcelona, gener de 1978

Després de vàries converses amb alguns membres de l'Associació de Veíns, de l'anàlisi del material escrit proporcionat per ells sobre la problemàtica i la història reivindicativa del barri i de varies visites al barri per part del grup Video-Nou, proposem el següent esquema de treball de cara a l'intervenció de l'element video al barri de Can Serra.

I. PRIMER BLOC D'INTERVENCIO

1. Elaboració d'una primera cinta descriptiva del barri que permeti la visualització del seu estat actual (a nivell d'espai humá), i del procés d'edificació del barri, començant per les primeres cases de camp o torres i la prolongació del casc urbá de l'Hospitalet fins a adquirir la fesomia actual.
Per aquesta primera cinta es seguirá com fil conductor els diferents plans d'edificació que han tingut lloc al barri, cosa que permetrá l'identificació de cada un dels nuclis que el composen, durant el període en que encara no van intervindre els veïns en la historia del seu barri (aproximadament fins l'any 71). El procediment a seguir será basicament de gravació i veu en off.

2. Elaboració d'una cinta molt breu sobre la problemática de l'arribada del Metro a Can Serra, amb tots els problemes que pot suposar, i l'opinió dels veïns al respecte.

3. Aquest material s'utilitzará per recolzar l'assemblea sobre el problema del Metro que tindrá lloc el proper dimarts dia 24. A més, durant l'assemblea es presentará el barri l'equip de Video, al temps que es passará per primera vegada la cinta elaborada sobre el barri (part 1); s'obrirá una discusió amb els veïns i l'equip de Video.
En aquesta mateixa reunió es proposará als veïns la visualització d'aquesta cinta a altres llocs: bars, la pròpia A.V., alguna guarderia pels mestres i mares, etc.

II. SEGON BLOC D'INTERVENCIO

1. Elaboració d'una segona cinta, continuació de la primera, en la que l'eix central serà l'intervenció dels veïns en la història del barri (reivindicacions, etc.) i les repercusions de la seva acció. Aquesta cinta servirá també per entrar en contacte amb els diferents grups socials que integren el barri i per recolzar les principals reivindicacions plantejades.

2. Es proposará als veïns la pintada d'un mural, probablement al mur de la fábrica Cardoner, per part d'un equip extern al barri que té ja la experiencia d'algunes anys en aquest tipus d'accions a barris , amb la col.laboració dels mateixos veïns, sobre la problemàtica actual del barri i la seva visió del barri que desitjen. Aquest acte, que pot ser gravat, será ocasió d'intercanvi, entrevistes,... amb els veïns, i tindrà al mateix temps el caire d'una festa al barri, doncs l'atenció i l'interès que aquest tipus d'accions acostumen a despertar en els veïns es perllonga durant tot un dia, mentre es pinta el mural.

3. El mateix dia o l'endemà (suposant que es faci un fi de setmana) es pot convocar una reunió per visualitzar les cintes ja elaborades. També es podría fer un "pase" durant la mateixa pintada. Probablement será aquesta la modalitat més adequada.

III. ALTRES ACCIONS D'INTERVENCIO

1. Acció amb dones. A partir d'una reunió amb les dones del barri que tindrà lloc el proper dia 25, es pensa realitzar una acció específica amb dones, que en part decidirem amb elles mateixes. La nostra proposta concreta consisteix en el seguiment d'un itinerari-tipus d'una mestressa de casa que posi de relleu les característiques de la seva vida quotidiana

com a esposa i mare de família: els seus trajectes usuals, la seva ocupació del temps, problemàtica, discriminació, etc.
Aquesta cinta estaria basicament dedicada a les dones del barri, organitzades o no, encara que també es poden preveure "pases" mixtes.

2. Acció amb els nens a alguna escola del barri. Es projecta una gravació en una escola del barri per plantejar la problemàtica de l'ensenyament a través de les intervencions dels mestres i de les mares, de l'ensenyament que s'imparteix (gravació de cursos,jocs,....) i la problemàtica dels nens a un nivell més general, sempre a partir de l'escola.
Aquesta cinta es podrà visualitzar a la pròpia escola convocant a nens, pares i mentres, i també a l'A.V., Bars, altres locals, etc.

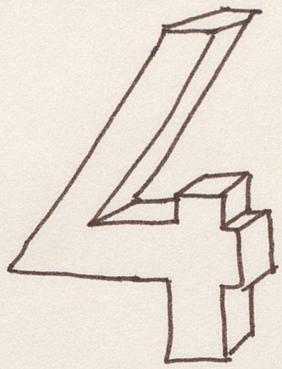
3. Acció a una escala de veïns. El projecte és la visualització de les cintes gravades - sobretot les que es refereixen al barri en general - en els propis aparells de TV de cada familia de l'escala triada, mitjançant l'antena col.lectiva, com a experiencia d'emissió utilizant la infrestructura existent (alternativa de TV paralela a nivell de barri). Es pot també aprofitar aquesta ocasió per gravar a alguns dels veïns en la seva pròpia llar sobre la problemàtica del barri, gravació que es visualitzarà inmediatament a les cases dels altres veïns de la mateixa escala.

4. Acció amb vells. Es projecta una sêrie d'entrevistes amb vells immigrats residents al barri, a fi de posar de relleu les seves vivències del canvi camp - ciutat, en el propi barri,..., a més del seu estatut com a vells. Això es podria acompanyar d'una festa centrada sobretot en els elements culturals de la gent immigrada tipus històries, llegendes, cançons explicades pels propis vells, amb la col.laboració d'alguna penya flamenca de les existents en el barri.

5. Festa a la Carpa. Donant que el terreny de la carpa es una de les reivindicacions centrals dels veïns del barri de Can Serra, es projecta una

festa en aquest terreny, amb intervencións festives locals i/o externes, per recolzar tots els projectes en torn d´aquest espai i per finalitzar, almenys de moment, la intervenció del grup de Video en el barri.
Les característiques d´aquesta festa són a determinar amb els propis veïns.

DOCUMENTALES

ELECCIONES POLITICAS DEL 15 DE JUNIO ?

DIADA DEL 11 DE SETEMBRE ?

MANIFESTACIÓN GAY (Diciembre 1977)

MANIFESTACIÓN DE BICICLETAS (Diciembre 1977)

? no existe

Elecciones - 15 de Junio 1977

- El video sigue detallada- ~~meticulosamente~~ a un par de votantes durante las maniobras propias de la primera elección predemocrática, ante el estupor de la mesa y de las fuerzas del orden.

La segunda parte de la cinta, es un recorrido ascendente por las Ramblas en plena ebullición, con los primeros artesanos, manifiestos anti-electorales y las recién llegadas compañias especiales antidisturbios de Valladolid, que interrumpieron violentamente la filmación a la altura del hotel Manila.

~~(Se conserva sólo la primera parte)~~

Equipo utilizado: J.V.C. 1/2" B y N.

MANIFESTACION 11 de SEPTIEMBRE ?

El equipo de video, siguió la primera manifestación legal realizada en Barcelona el 11 de septiembre, Diada de Catalunya, desde la plaza de la Victoria hasta el monumento a Rafael Casanova.

Equipo utilizado: SONY AV 1/2" B y N.

MANIFESTACION GAY

Grabación de la manifestación GAY, que se realizó en Barcelona convocada por el FAGC, exigiendo la derogación de la Ley de Peligrosidad social.

Equipo utilizado: SONY AV 1/2" B y N.

MANIFESTACION BICICLETAS (Diciembre 1977)

Reportaje visual de la multitudinaria demostración ecológica.

Equipo utilizado: SONY AV 1/2" B y N.

Duración: 15 minutos.

